

at is een goede naam voor een beginnend bedrijf? Achteraf denken de drie oprichters van het jonge biotechbedrijfje dat 'Synamp Pharmaceuticals' waarschijnlijk niet zo'n goed idee was. Binnenkort krijgt Synamp daarom een andere naam: Karveel, naar het revolutionaire scheepstype uit de middeleeuwen. 'Karveel ligt beter in het gehoor', zegt chief operating officer Timo Koopmans.

En Synamp was daarbij misschien wel jarenlang onopgemerkt gebleven als de farmaceutische industrie niet eind januari een brandbrief de deur uit had gedaan over de toenemende resistentie van bacteriën. Farmareuzen als Novartis, Pfizer en AstraZeneca riepen de politiek op de ontwikkeling van nieuwe antibiotica te stimuleren.

Tussen de tientallen ondertekenaars stond één Nederlands bedrijf: Synamp Pharmaceuticals. Het bleek een dreumes tussen de reuzen, want navraag leerde dat Synamp pas anderhalf jaar oud is en slechts één werknemer (Koopmans) in dienst heeft. De spin-off van de Universiteit Utrecht is wel uniek voor Nederland. Synamp is een van de weinige bedrijven in Nederland waar een poging wordt gedaan een nieuwe generatie antibiotica te ontwikkelen.

Een week na de publiciteit over de brandbrief vertellen de drie oprichters dat ze zelf al bijna waren vergeten dat ze de die mede hadden ondertekend. 'Maar we staan er volledig achter', zegt Koopmans snel. Het probleem is, zo legt hij nog eens uit, dat nieuwe antibiotica zo min mogelijk moet worden gebruikt, juist om te voorkomen dat bacteriën ook voor de nieuwste middelen ongevoelig worden. Doordat het gebruik dus beperkt blijft, is de verkoop van nieuwe antibiotica op dit moment weinig lucratief.

Dit probleem zal zichzelf wel oplossen, zo verwacht Nathaniel Martin, ceo en medeoprichter van Synamp. Dat is volgens hem onvermijdelijk, gezien het feit dat nu soms € 100.000 wordt betaald voor een geneesmiddel tegen kanker dat het leven van een patiënt met een halfjaar verlengt. 'Terwijl antibiotica de levens van duizenden mensen kunnen redden.' Het kan kortom niet anders of de prijzen voor nieuwe generaties antibiotica gaan straks omhoog.

Voorlopig is de verkoop van het eerste middel van Synamp nog ver weg, zoals gebruikelijk bij biotechbedrijven. Ge-

V.l.n.r.: Laurens Kleijn, Timo Koopmans en Nathaniel Martin van Synamp Pharmaceuticals.

FOTO: MARK HORN VOOR HET FD.

neesmiddelen kennen immers een lang ontwikkelingstraject. En in dat traject bevindt Synamp zich nog vrijwel aan het begin. Koopmans: 'Dit jaar doen we de eerste dierproeven, op muizen. Met als doel het werkingsprincipe van ons middel te bewijzen.'

De troefkaart van Synamp is een nieuw medicijn, of liever: een nieuw molecuul, dat Koopmans als promovendus ontwik-

kelde in samenwerking met Martin. Het molecuul is een ingrijpende bewerking van nisine, een middel dat net zo oud is als penicilline, en dat bekend staat als veilig. Het belangrijkste nadeel van nisine is dat het in het menselijk lichaam snel uiteenvalt en dus weinig kan uitrichten. Maar de onderzoekers ontwikkelden een variant die wel stabiel is. En ze stelden vast dat dit middel veel potentie heeft bij de aanpak van resistentie — juist doordat het bacteriën op een andere manier aanvalt dan gebruikelijk.

Met behulp van de universiteit wisten de twee onderzoekers hun middel te patenteren, en dat betekende bijna automatisch dat ze een eigen bedrijf moesten opzetten. 'Het heeft weinig zin om te wachten tot een farmabedrijf een licentie op zo'n vinding wil nemen', zegt Martin. 'Daarvoor zijn onze onderzoeksgegevens nog veel te elementair.'

Voor deelname aan hun bedrijf nodigden Koopmans en Martin ook een andere promovendus uit: Laurens Kleijn. 'Het was een aanbod waar ik geen moment over hoefde na te denken', zegt Kleijn. Hij kan een waardevolle bijdrage leveren via het vervolgonderzoek dat hij momenteel doet naar de nisine-variant.

Kleijn bracht nog een andere bijzondere kwaliteit mee: hij is de zoon van Johan Kleyn. De achternaam van vader en zoon wordt verschillend gespeld, maar waar het hier om gaat is dat vader Kleyn een bekende zakenadvocaat is. In de biotechwereld speelde hij een sleutelrol

bij de verkoop van Crucell aan farmareus Johnson & Johnson, een deal van een slordige \$ 2 mrd.

Dankzij de familieband beschikt het piepjonge bedrijf nu dus over een ijzersterke raad van commissarissen. Johan Kleyn trad toe tot de raad, samen met nog twee oude coryfeeën van Crucell, Pieter Strijkert en Ronald Brus. Ceo Martin onderstreept het belang van de aanwezigheid van Strijkert. 'Die was als voormalig topman van Gist-Brocades jarenlang het gezicht van de antibiotica in Nederland.'

Ronald Brus zorgt volgens Koopmans voor de nuchtere zakelijkheid. 'Hij houdt ons bij de les als we met onze academische achtergrond te veel het intellectuele pad op dreigen te gaan. Brus vraagt zich meteen af of een product kansrijk is en of we er straks een koper voor vinden.'

De huidige onderzoeksfase kan Synamp nog financieren met geld van de oprichters, hun vrienden en familie, plus het prijzengeld dat werd gewonnen bij de Health Holland Venture Challenge. Maar de oprichters bereiden zich inmiddels voor op een gang langs durfinvesteerders. Ceo Martin heeft al geaccepteerd dat hij na die tijd een stap terug zal doen, om ruimte te maken voor een opvolger met een grotere zakelijke staat van dienst. 'Met een rol als wetenschappelijk adviseur ben ik ook heel tevreden.'

Thieu Vaessen is redacteur van Het Financieele Dagblad.

Uniek De spin-off van de UU ontwikkelt als een van de weinige bedrijven in Nederland een nieuwe generatie antibiotica

Het oordeel

Wat vindt de neutrale investeerder van deze start-up? Deze week: Geert-Jan Mulder.

'In tegenstelling tot de meeste Europese landen en de Verenigde Staten kent Nederland sinds jaar en dag een zeer geprotocolleerd antibioticabeleid. Daardoor overlijden minder patiënten aan een infectie veroorzaakt door een multiresistente bacterie. Nederland onderschrijft hiermee dat er internationaal een grote behoefte is ontstaan aan de ontwikkeling van nieuwe klassen antibiotica. De

farmaceutische industrie heeft het onderzoek op dit terrein over de laatste decennia afgebouwd en daarmee dit probleem zwaar onderschat. De timing van Synamp is dan ook perfect en

wordt ondersteund door een hernieuwde interesse vanuit de industrie. Het blijft echter een ambitieus plan om op basis van nisine nieuwe moleculen te ontwikkelen, maar als ze hierin slagen is verdere

validatie redelijk standaard. Door gebruik te maken van uit patiënten geïsoleerde multiresistente bacteriën is de werkzaamheid in het laboratorium al in een vroeg stadium aan te tonen. Hierdoor zal interesse gegenereerd worden bij investeerders. Bovendien wordt het team ondersteund door een zeer ervaren raad van commissarissen: wie weet een recept voor succes.'

Geert-Jan Mulder is medeoprichter en partner bij Forbion Capital Partners. Forbion investeert in internationale biotechbedrijven

Erkenning 'Met zijn beleid onderschrijft Nederland dat er een grote behoefte is ontstaan aan nieuwe klassen antibiotica'

Bacteriën

Fleming

Antibiotica zijn geneesmiddelen voor het bestrijden van infecties veroorzaakt door bacteriën. Penicilline is het oudste en bekendste antibioticum, uitgevonden in 1928 door Alexander Fleming. De Britse bacterioloog weigerde om principiële redenen zijn vinding te patenteren.

Brandbrief

Op 21 januari publiceerden 85 farmabedrijven een verklaring over nieuwe antibiotica. Volgens de bedrijven is een nieuw verdienmodel nodig om de ontwikkeling van antibiotica aan te moedigen. 'We doen een beroep op regering om fondsen en steun ter beschikking te stellen.'

Schippers

Minister Edith Schippers van Volksgezondheid heeft in juni vorig jaar met ziekenhuizen en huisartsen afspraken gemaakt om resistente bacteriën aan te pakken. Over vijf jaar moet de hoeveelheid verkeerdt voorgeschreven antibiotica zijn gehalveerd. Nu is nog niet erg duidelijk hoe vaak in Nederland onnodig antibiotica worden voorgeschreven

Microos

Het Bilthovense biotechbedrijf Microos x werkt aan een alternatief voor antibiotica. Microos werkt aan de inzet van enzymen aangemaakt door fagen — een soort natuurlijke virussen die bacteriën gericht kunnen doden. Het bedrijf heeft al een zalf tegen huidaandoeningen op de markt.

Start-ups vertellen...

Op deze pagina bieden ondernemers een kijkje in de keuken van hun jonge bedrijf. Vaak komen zij ook aan het woord in het programma Zaken-doen Met van BNR Nieuwsradio.

De radiorubriek Start-up Kitchen, onderdeel van Zakendoen Met, is iedere maandag te beluisteren vanaf 14.38 uur en terug te luisteren via www.bnr.nl.

Synamp 'Straks gaan de prijzen van antibiotica stijgen'

Drie wetenschappers verbeterden het antibioticum nisine zodanig dat het marktpotentie kreeg. Maar de weg van het jonge Synamp — dat straks een andere naam krijgt — is nog lang. Wel hebben ze vast een paar ervaren rotten in de raad van commissarissen zitten.

Thieu Vaessen